

1. Ορθογραφία

Συμπληρώνω τα κενά:

«Διαδίκτ__ο είναι ένα παγκόσμιο δίκτ__ο διασυνδεδεμένων υπολογιστ__ν και οι υπ__ρεσίες που προσφέρει στους χρ__στες του. Ο αγγλικός όρος, που συνήθως χρησιμοποι__ται, είναι internet, που προέρχεται__ από τη σύνθεση των λέξεων inter και network. Το διαδίκτυο ξεκιν__σε στις ΗΠΑ το 1969 με την ονομασία Arpanet.

Ήταν μια π__ραματική υπ__ρεσία του υπουργ__ου Άμυνας των ΗΠΑ και στην αρχή περιελάμβανε αποκεντρωμένα δίκτ__α. Στις 11 Ιανουαρίου του 1983 το Arpanet άλλαξε το βασικό του δίκτ__ακό πρωτόκολλο επικ__ωννίας, ξεκιν__ντας έτσι το διαδίκτ__ο, όπως το γνωρίζουμε σήμερα. Το ηλεκτρονικό ταχυδρομ__ο και ο παγκόσμιος ιστός (από όπου προέρχονται και τα αρχικά www, δηλαδή World Wide Web) είναι οι υπ__ρεσίες που χρησιμοποιούντ__ περισσότερο από τους περισσότερους χρ__στες. Οι χρ__στες μέσα από τις μηχανές αναζήτ__σης (όπως η Google) και χρησιμοποι__ντας λέξεις-κλειδιά, μπορούν να έχουν άμεση πρόσβαση σε έναν τεράστιο όγκο πληροφορι__ν.»

2. Να βρείτε την έγκλιση των ρημάτων στις παρακάτω προτάσεις:
(Οριστική , Συνοπτική ή εξακολουθητική Υποτακτική , Συνοπτική ή εξακολουθητική Προστακτική)

Η Άννα μου είπε: «Δέσε καλά τα κορδόνια σου».

Είπε: Οριστική Δέσε: Συνοπτική προστακτική

Θα περιμένω να περάσει η βροχή και μετά θα φύγω.

Μας είπαν να πάρουμε και από μια οχτάδα τετράδια ο καθένας.

Από την περασμένη εβδομάδα έχω ξεκινήσει να γυμνάζομαι.

Ας ξεκινήσουμε νωρίς αύριο.

Κάθε μέρα, η δασκάλα λέει: «Βγάλτε τα τετράδιά σας για να γράψουμε ορθογραφία.»

Πρόσεχε πώς θα περάσεις το δρόμο.

Πότιζε τα λουλούδια νωρίς το πρωί.

Αύριο το πρωί, ποτίστε τα λουλούδια.

3. Να μετατρέψεις την οριστική των παρακάτω προτάσεων στην έγκλιση που ζητείται, κάνοντας όποιες αλλαγές χρειάζεται.

Έφυγε. (παραχώρηση, υποτακτική) → Ας φύγει.

Απόψε θα πάμε θέατρο (επιθυμητό, υποτακτική).

• Έφυγες το βράδυ (προσταγή, προστακτική).

• Οι κύριοι αυτοί ήρθαν στο σπίτι μας (παραχώρηση, υποτακτική).

• Μου άνοιξε την πόρτα ο μικρός (παράκληση, προστακτική).

• Ταξίδεψε κι αυτός μαζί μας (παραχώρηση, υποτακτική).

• Του ξαναμίλησες λοιπόν; (απαγόρευση, υποτακτική).

• Έγινε σύμφωνα με τις εντολές του αρχηγού (προσταγή, υποτακτική).

4. Μετατρέπω τις προτάσεις από τις εγκλίσεις στις οποίες βρίσκονται στις υπόλοιπες και γράφω τα ονόματά τους στις παρενθέσεις.

(σε: Οριστ. Ενεστώτα , Εξακολουθητική Υποτακτική και Συνοπτική Προστακτική)

Να ανοίγετε το εξωτερικό περίβλημα και το πάνω κάλυμμα με προσοχή. (Εξ. Υποτακτική)

..... (Οριστική Εν.)

..... (Συν. Προστακτική)

Για τη συντήρησή της να απευθύνεστε σε ειδικευμένους τεχνίτες και μόνο. (.....)

..... (.....)

..... (.....)

Καθαρίστε την τηλεόραση μ' ένα ελαφρά υγρό ύφασμα. (.....)

..... (.....)

..... (.....)

Τοποθετήστε την τηλεόραση σε μια ασφαλή και στέρεη βάση. (.....)

..... (.....)

..... (.....)

Παραδίδετε τις συσκευές στην ανακύκλωση, όταν χαλούν. (.....)

..... (.....)

..... (.....)

Να αποσυνδέετε την τηλεόραση κάθε φορά που δεν τη χρειάζεστε. (.....)

..... (.....)

..... (.....)

5. Συμπληρώνω τα κενά βάζοντας τα ρήματα των παρενθέσεων στο:

α) β' ενικό πρόσωπο της Συνοπτικής Προστακτικής:

..... (Τοποθετώ) την τηλεόραση με την οθόνη προς τα κάτω σε μαλακή επιφάνεια.

..... (Προστατεύω) την οθόνη από τυχόν φθορές.

..... (Συναρμολογώ) τα εξαρτήματα του σώματος της βάσης με το κάλυμμα βάσης της τηλεόρασης.

..... (Ενώνω) την τηλεόραση με τη βάση.

..... (Σφίγγω) καλά τις τέσσερις βίδες στις οπές στο πίσω μέρος της τηλεόρασης.

β) β' πληθυντικό πρόσωπο Συνοπτικής Προστακτικής κάνοντας και όσες αλλαγές χρειάζονται:

(Βγάζουμε) ..... το νέο μολύβι από τη συσκευασία του, (ξύνουμε) ..... προσεκτικά τη μύτη του, (δοκιμάζουμε) ..... να γράψουμε σ' ένα πρόχειρο χαρτί και (ξεκινάμε) να σκιαγραφούμε το σχέδιο που βλέπουμε μπροστά μας. Μόλις ολοκληρώσουμε τη σκιαγράφιση είμαστε έτοιμοι να ζωγραφίσουμε το σχέδιο. Τέλος (δείχνουμε) το αποτέλεσμα στο δάσκαλό μας και (δεχόμαστε) την κριτική του.

6. Προσπάθησε να μεταφέρεις τα υπογραμμισμένα ρήματα στο β' ενικό και β' πληθυντικό πρόσωπο της προστακτικής του Αορίστου, κάνοντας τις αλλαγές που χρειάζεται.

1. Επιλέγουμε για τη μετακίνησή μας τα μέσα μαζικής μεταφοράς.

.....
.....

2. Στις μικρές αποστάσεις χρησιμοποιούμε ποδήλατο ή περπατάμε.

.....
.....

3. Προτιμούμε ένα αυτοκίνητο χαμηλής κατανάλωσης από ένα αντίστοιχο υψηλής κατανάλωσης.

.....
.....

4. Σε σύντομο χρονικό διάστημα θα είναι διαθέσιμα και στην ελληνική αγορά βιοκαύσιμα. Τα προτιμούμε, αφού βοηθούν στην καταπολέμηση του νέφους.

.....
.....

5. Προσαρμόζουμε τον τρόπο οδήγησής μας, για να κάνουμε εξοικονόμηση καυσίμων και να μειώσουμε τη ρύπανση.

.....
.....

7. Συμπληρώνω τα ρήματα με τις κατάλληλες καταλήξεις:

- Ζυγ.....στε τις ντομάτες στον δεύτερο πάγκο.
- Τοποθετ.....στε μπαταρίες στη συσκευή για να δουλέψει.
- Οι μπαταρίες πρέπει να τοποθετ.....θούν με σωστό τρόπο.
- Προχωρ.....στε στο διάδρομο και αν.....ξτε χώρο στους επιβάτες πίσω σας.
- Ποτ.....στε τα λουλούδια και σκαλ.....στε τη γλάστρα ελαφρά.
- Σταθ.....τε στην ουρά και περιμένετε τη σειρά σας.
- Προμηθευτ.....τε εισιτήριο από την ταμία του κινηματογράφου .
- Απαντ.....στε στις ερωτήσεις του φυλλαδίου και αθρ.....στε τους πόντους της κάθε ερώτησης.
- Προσπαθ.....στε να βρείτε τρόπους, ώστε να απαλλαγ.....τε από το άγχος της καθημερινότητας.
- Στα λεωφορεία πιαστ.....τε από τις χειρολαβές, για να κρατηθ.....τε και να προφυλαχτ.....τε από απότομο φρενάρισμα.
- Ωφεληθ.....τε από τις εκπτώσεις, αλλά μη βιαστ.....τε να αγοράσετε προϊόντα χωρίς να τα ψάξετε.
- Μην παραλ.....ψετε να επισκεφθ.....τε το Μουσείο της περιοχής, για να γνωρ.....σετε την ιστορία της.
- Μπορ.....τε να δημιουργ.....σετε τη δική σας ιστοσελίδα στο διαδίκτυο, αν εγγραφ.....τε και γίνετ.....μέλος της ομάδας μας.
- Μη γελαστ.....τε και μη σκεφθ.....τε να ακουμπ.....σετε τα φύλλα αυτού του κάκτου. Τα χέρια σας θα γεμ.....σουν αγκάθια.
- Μελετ.....στε, συλλογιστ.....τε και αποφασ.....στε ποιες πληροφορίες θα μοιραστ.....τε με τους συμμαθητές σας.
- Όταν μαθ.....νετε κάτι καινούριο, σιγουρευτ.....τε ότι δεν αφαιρ.....στε.
- Δώστε όλη σας την προσοχή και χρησιμοποιο.....στε όλες σας τις αισθήσεις για να εξοικειωθ.....τε με αυτό.
- Για να καλ.....ψετε τις ανάγκες του οργανισμού σας σε μέταλλα, πι.....τε όσο περισσότερο νερό μπορ.....τε.

► **Βουλητικές** λέγονται οι εξαρτημένες ή δευτερεύουσες προτάσεις που εισάγονται με το **να**. Με αυτές εκφράζουμε μια επιθυμία μας, μια ευχή ή μια απλή σκέψη.

► Ως προς τις κύριες προτάσεις έχουν τη θέση:

α) αντικειμένου

π.χ. Από μικρός έμαθα να δουλεύω σκληρά. (αντικείμενο στο ρήμα έμαθα της ανεξάρτητης πρότασης).

Βουλητικές προτάσεις ως **αντικείμενο** παίρνουν τα ρήματα: *θέλω, επιθυμώ, παρακαλώ, εύχομαι, συμβουλεύω, αφήνω, μπορώ, μαθαίνω* κ.ά.

β) υποκειμένου

π.χ. Πρέπει να διατηρούμε το σχολείο καθαρό. (υποκείμενο στο απρόσωπο ρήμα πρέπει της ανεξάρτητης πρότασης).

Η βουλητική πρόταση γίνεται υποκείμενο για τα **απρόσωπα ρήματα** και τις **απρόσωπες εκφράσεις**.

Απρόσωπα ρήματα είναι τα: *πρέπει, μπορεί, ταιριάζει, χρειάζεται, αξίζει, επιτρέπεται* κ.ά.

Απρόσωπες εκφράσεις είναι οι: *είναι κακό, είναι σωστό, είναι ανάγκη, είναι καιρός, είναι φυσικό* κ.ά.

γ) επεξήγησης

π.χ. Αυτό είναι τύχη, να κερδίσεις το τζόκερ! ("επεξήγηση στην αντωνυμία αυτό της ανεξάρτητης πρότασης).

Έτσι πραγματοποιήθηκε το όνειρό μου, να γίνω μουσικός. (επεξήγηση στο ουσιαστικό όνειρο της ανεξάρτητης πρότασης).

Προσοχή!

Όταν οι βουλητικές προτάσεις έχουν το ρόλο **αντικειμένου** και **υποκειμένου**, **δε χωρίζονται με κόμμα** από τις ανεξάρτητες. Χωρίζονται με κόμμα από τις ανεξάρτητες όταν έχουν το ρόλο επεξήγησης.

Πώς ξεχωρίζουμε τις βουλητικές από τις τελικές προτάσεις που εισάγονται με το σύνδεσμο να.

Στις βουλητικές προτάσεις το **να**, με το οποίο εισάγονται, **δεν μπορεί να αντικατασταθεί από το για να**: π.χ. Θέλησε να ταξιδέψει σε όλο τον κόσμο.

(Δεν μπορούμε να πούμε: Θέλησε για να ταξιδέψει σε όλο τον κόσμο.)

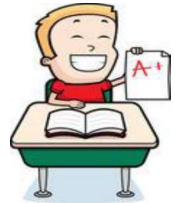
Αντίθετα, στις τελικές προτάσεις το να μπορεί να αντικατασταθεί από το για να: π.χ. Τους συγκέντρωσε να μαζέψουν τα σκουπίδια.

(Μπορούμε να πούμε: Τους συγκέντρωσε για να μαζέψουν τα σκουπίδια.)

8. Βάλε V σε όσες από τις παρακάτω προτάσεις είναι τελικές.

1. Οι Βοτανολόγοι ερευνούν την περιοχή, για να βρουν δηλητηριώδη φυτά. _____
2. Αν μεγαλώσει η τρύπα του όζοντος, η ακτινοβολία του ηλίου που φτάνει στη γη θα γίνει επικίνδυνη. _____
3. Αργότερα τους είπε ένα αστείο να τους κάνει να γελάσουν. _____
4. Ο συγγραφέας θα βρίσκεται στο Βιβλιοπωλείο να συζητήσει με τους φίλους του και να υπογράψει βιβλία του. _____
5. Παρ' όλες τις πιέσεις που δέχτηκε, αρνήθηκε να υπογράψει. _____
6. Οι συχνές πυρκαγιές οδήγησαν την Πυροσβεστική Υπηρεσία να λάβει πρόσθετα μέτρα, ώστε να αντιμετωπιστεί η κατάσταση. _____
7. Εμείς θα δώσουμε τον αγώνα μόνοι μας, γιατί πιστεύουμε ότι τα αιτήματά μας είναι δίκαια. _____
8. Του χαμογέλασε μα δεν του απάντησε, να μην τον προσβάλει. _____
9. Παρατήρησα πως δίστασε να μου μιλήσει για το συμβάν. _____

9. Να βρεις και να υπογραμμίσεις τις τελικές και τις βουλητικές προτάσεις. Να γράψεις επίσης (για τις βουλητικές) το συντακτικό τους ρόλο, αν είναι δηλαδή υποκείμενο, αντικείμενο ή επεξήγηση.

Έφυγε γρήγορα να προλάβει το λεωφορείο. : **Τελική**

Σκέφτηκα να σου φέρω λίγα λουλούδια. : **Βουλητική, αντικείμενο** στο σκέφτηκα

Θα με βοηθήσεις να μαζέψω για να προλάβω την ταινία; : _____

Το καλύτερο είναι αυτό, να κοιμόμαστε νωρίς. : _____

Μην κάνετε φασαρία για να μην ενοχλείτε την Ιωάννα. : _____

Θα ήθελα να φύγω. : _____

Αυτό έχει ανάγκη, να γνωρίσει νέους φίλους. : _____

Θα μείνω σπίτι να ξεκουραστώ. : _____

Ενδέχεται να γράψουμε διαγώνισμα αύριο. : _____

Κανονίσαμε να συναντηθούμε στις 7 το απόγευμα. : _____

Απαγορεύεται να καπνίζετε στο χώρο αυτό. : _____

Ένα πράγμα δεν ανέχομαι, να με κοροϊδεύουν. : _____